

14052

ΘΕΜΑ 3

α) Να λύσετε την εξίσωση $x^2 - 1 = 0$.

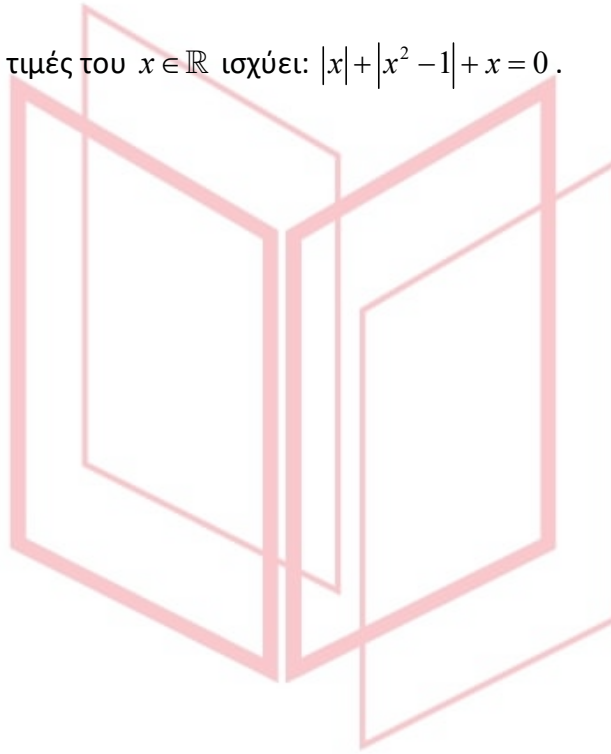
(Μονάδες 6)

β) Να βρείτε για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ ισχύει: $|x| + x = 0$.

(Μονάδες 9)

γ) Να βρείτε για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ ισχύει: $|x| + |x^2 - 1| + x = 0$.

(Μονάδες 10)

αθηνάμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

14052-Λύση

ΛΥΣΗ

α) Έχουμε ισοδύναμα: $x^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow x^2 = 1 \Leftrightarrow x = \pm 1$.

β) Ισχύει ότι $|x| \geq -x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Η ισότητα ισχύει για $x \leq 0$. Άρα,

$$|x| + x = 0 \Leftrightarrow |x| = -x \Leftrightarrow x \leq 0.$$

γ) Δεδομένου ότι $|x^2 - 1| \geq 0$ και $|x| \geq -x \Leftrightarrow |x| + x \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, έχουμε ισοδύναμα:

$$|x| + |x^2 - 1| + x = 0 \Leftrightarrow$$

$$|x^2 - 1| + (|x| + x) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\{ |x^2 - 1| = 0 \text{ και } |x| + x = 0 \}^{\alpha, \beta} \Leftrightarrow$$

$$\{ x = \pm 1 \text{ και } x \leq 0 \}.$$

Άρα $x = -1$.

αθημπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΘΕΜΑ 4

α) Να αποδείξετε ότι οι παρακάτω ανισότητες ισχύουν για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και να βρείτε για ποιες τιμές του x ισχύουν ως ισότητες.

i. $x^2 + x + 1 \geq \frac{3}{4}$.

(Μονάδες 4)

ii. $x^2 - x + 1 \geq \frac{3}{4}$.

(Μονάδες 4)

β) Να δείξετε ότι $(x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1) > \frac{9}{16}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

(Μονάδες 6)

γ) Δίνεται η παράσταση $A = \frac{(x^3 - 1)(x^3 + 1)}{x^2 - 1}$.

i. Να βρείτε για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ ορίζεται η παράσταση A .

(Μονάδες 5)

ii. Με τη βοήθεια του β) ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο θέλετε, να εξετάσετε αν η παράσταση A μπορεί να πάρει την τιμή $\frac{9}{16}$.

(Μονάδες 6)

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

14820-Λύση

ΛΥΣΗ

α) Ισοδύναμα έχουμε

$$\text{i. } x^2 + x + 1 \geq \frac{3}{4} \Leftrightarrow x^2 + x + 1 - \frac{3}{4} \geq 0 \Leftrightarrow x^2 + x + \frac{1}{4} \geq 0 \Leftrightarrow \left(x + \frac{1}{2}\right)^2 \geq 0, \text{ που ισχύει.}$$

$$\text{Ως ισότητα ισχύει αν και μόνο αν } x + \frac{1}{2} = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{1}{2}.$$

$$\text{ii. } x^2 - x + 1 \geq \frac{3}{4} \Leftrightarrow x^2 - x + 1 - \frac{3}{4} \geq 0 \Leftrightarrow x^2 - x + \frac{1}{4} \geq 0 \Leftrightarrow \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 \geq 0, \text{ που ισχύει.}$$

$$\text{Ως ισότητα ισχύει αν και μόνο αν } x - \frac{1}{2} = 0 \Leftrightarrow x = \frac{1}{2}.$$

β) Για $x \neq \frac{1}{2}$ και $x \neq -\frac{1}{2}$, όπως δείξαμε στο α) ερώτημα, είναι $x^2 + x + 1 > \frac{3}{4}$ και

$x^2 - x + 1 > \frac{3}{4}$, οπότε με πολλαπλασιασμό κατά μέλη έχουμε

$$(x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1) > \frac{9}{16}.$$

Επίσης, για $x = \frac{1}{2}$ είναι $x^2 + x + 1 > \frac{3}{4}$ και $x^2 - x + 1 = \frac{3}{4}$, οπότε με πολλαπλασιασμό

κατά μέλη έχουμε $(x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1) > \frac{9}{16}$.

Τέλος, για $x = -\frac{1}{2}$ είναι $x^2 + x + 1 = \frac{3}{4}$ και $x^2 - x + 1 > \frac{3}{4}$, οπότε με πολλαπλασιασμό

κατά μέλη έχουμε $(x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1) > \frac{9}{16}$.

Επομένως $(x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1) > \frac{9}{16}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

γ)

i. Η παράσταση A ορίζεται για κάθε πραγματική τιμή του x για την οποία ισχύει $x^2 \neq 1 \Leftrightarrow x \neq \pm 1$.

ii. Είναι

$$A = \frac{(x^3 - 1)(x^3 + 1)}{x^2 - 1} = \frac{(x-1)(x^2 + x + 1)(x+1)(x^2 - x + 1)}{(x-1)(x+1)} = (x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1)$$

για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{1, -1\}$.

14820-Λύση

Όπως δείξαμε στο β) είναι $(x^2 + x + 1)(x^2 - x + 1) > \frac{9}{16}$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, οπότε

$A > \frac{9}{16}$ για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{1, -1\}$ και επομένως η παράσταση A δεν μπορεί να

πάρει την τιμή $\frac{9}{16}$.

Εναλλακτικά, θα εξετάσουμε αν η εξίσωση $\frac{(x^3 - 1)(x^3 + 1)}{x^2 - 1} = \frac{9}{16}$ έχει λύση στο

$\mathbb{R} - \{1, -1\}$. Είναι ισοδύναμα

$$\frac{(x^3 - 1)(x^3 + 1)}{x^2 - 1} = \frac{9}{16} \Leftrightarrow$$

$$\frac{x^6 - 1}{x^2 - 1} = \frac{9}{16} \Leftrightarrow$$

$$\frac{(x^2)^3 - 1}{x^2 - 1} = \frac{9}{16} \Leftrightarrow$$

$$\frac{(x^2 - 1)(x^4 + x^2 + 1)}{x^2 - 1} = \frac{9}{16} \Leftrightarrow$$

$$16(x^4 + x^2 + 1) = 9 \Leftrightarrow$$

$$16x^4 + 16x^2 + 16 - 9 = 0 \Leftrightarrow$$

$$16x^4 + 16x^2 + 7 = 0$$

και επειδή $16x^4 + 16x^2 + 7 \geq 7 > 0$, η εξίσωση είναι αδύνατη και επομένως η

παράσταση A δεν μπορεί να πάρει την τιμή $\frac{9}{16}$.